

**Miestny národný výbor v Dolnom Srní
1950 – 1990 (2000)**

Opis archívneho fondu

Kód	Názov kódu v AJ	Obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1570_15204	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Miestny národný výbor v Dolnom Srní	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1950 – 1990 (2000)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	6,25 bm (178 kusov úradných kníh, 14 kusov registratúrnych pomôcok a 27 archívnych škatúľ spisov)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Miestny národný výbor v Dolnom Srní	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	<p>Úlohou národných výborov ako zastupiteľských orgánov štátnej moci a správy v obciach, mestách, okresoch a krajoch bolo zabezpečovať rozvoj hospodárskej, kultúrnej, sociálnej a zdravotnej oblasti a oblasti výstavby vo svojich územných obvodoch. Ilegálne národné výbory vznikali na území Slovenska sporadicky už v roku 1940, masovo sa vytvárali v roku 1944 a tieto revolučné národné výbory plnili v povstaleckom období predovšetkým mocenskú funkciu.</p> <p>Vlastnú organizáciu a kompetenciu miestnych a okresných národných výborov upravili smernice Povereníctva SNR pre veci vnútorné číslo 339/1944/II z 27. septembra 1944. Sídla okresov ako aj územnú kompetenciu po oslobodení stanovilo Predsedníctvo SNR</p>	Dejiny správy pôvodcu

		<p>nariadením č. 9 a 141 Zb. nariadení SNR z roku 1945. Postavenie národných výborov ako miestnych orgánov štátnej moci a správy vyjadril právny poriadok tým, že podľa § 2 a 3 nariadenie Predsedníctva SNR č. 26/1945 Zb. nariadení SNR zo dňa 7. 4. 1945 zverilo okresným a miestnym národným výborom rozsiahlu všeobecnú právomoc. Jednotný systém organizácie a rovnakú pôsobnosť národných výborov zakotvila v § 123 a 133 Ústava 9. mája, na základe ktorej bol vydaný zákon č. 280/1948 Zb. zákonov a nariadení o krajskom zriadení. Vznikla trojstupňová sústava národných výborov – krajské, okresné a miestne. Miestne národné výbory sa stali nositeľmi a vykonávateľmi štátnej moci vládny nariadením č. 14/1950 Zb. z 28. februára 1950 o organizácii a činnosti miestnych národných výborov. Týmto zanikli obvodné úrady miestnych národných výborov, v každej obci si miestny národný výbor zriadil svoj úrad a ustanovil sa počet členov miestneho národného výboru podľa kategórie obce vymedzenej počtom obyvateľov. Podľa § 10 spomenutého vládneho nariadenia sa výkonnými zložkami národného výboru stalo plénum, rada, komisie, predseda a referenti, na ktoré prešla právomoc obvodných úradov národných výborov.</p> <p>Ďalšie základné úpravy sa uskutočnili ústavnými zákonmi č. 12, 13 a 14/1954 Zb. o národných výboroch a voľbách do národných výborov, ktoré zabezpečovali voliteľnosť, kontrolovateľnosť a zodpovednosť národného výboru ľudu. Stanovili jednoznačnú podriadenosť miestneho národného výboru okresnému národnému výboru, okresného národného výboru krajskému národnému výboru a podriadenosť krajského národného výboru vláde prostredníctvom Zboru povereníkov. Zákon o národných výboroch bol v dôsledku reorganizácie štátnej správy v roku 1960 novelizovaný zákonom č. 65/1960 Zb. Miestne národné výbory zostali základom trojstupňovej organizácie národných výborov, rozšírili sa len o mestské národné výbory, čo bola iba zmena názvu miestnych národných výborov v sídlach zrušených a nových okresov. Právomoc a zodpovednosť miestnych a mestských národných výborov sa rozšírila vládny nariadením č. 71/1960. Delba práce medzi jednotlivými orgánmi národných výborov sa v štruktúre národných výborov spresnila zákonom č. 69/1967 Zb.</p> <p>Ústavným zákonom č. 143/1968 o československej federácii sa národné výbory stali republikovými orgánmi a ich riadenie a usmerňovanie zverili vláde Slovenskej socialistickej republiky a Slovenskej národnej rade. Zákom SNR č. 159/1971 Zb. sa do sústavy národných výborov preniesla ďalšia pôsobnosť z ústredných orgánov štátnej</p>	
--	--	--	--

		<p>správy SSR a komplexnejšie sa posilnila právomoc národných výborov ako miestnych orgánov štátnej moci a správy. Obdobie činnosti národných výborov bolo ukončené zákonom SNR č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy.</p> <p>Do roku 1945 patrila obec Dolné Srnie do obvodu notárskeho úradu v Moravskom Lieskovom. Nariadením SNR č. 26/1945 Zb. n. SNR sa v sídlach bývalých notárskych úradov utvorili po oslobodení obvodné úrady národných výborov. Obec teda prináležala až do roku 1950 Obvodnému úradu miestnych národných výborov v Moravskom Lieskovom. Miestny národný výbor (MNV) v Dolnom Srní bol zriadený v roku 1945. Predsedom sa stal Adam Marták, v roku 1946 ho vystriedal Štefan Janovic. Od roku 1947 do júna 1951 predsedal národnému výboru Ján Marták. Od júla 1951 zastával túto funkciu Štefan Nerád, ktorého v októbri 1954 vystriedal Štefan Miklánek. V rokoch 1957 – 1960 funkciu predsedu vykonával Ján Podhradský, neskôr Ján Zelko, Rudolf Lehotský, Vlastimil Brož a v rokoch 1981 – 1990 Ivan Gavalec.</p> <p>Miestny národný výbor v Dolnom Srní ukončil svoju činnosť v roku 1990. Zákomom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení boli vytvorené ako jednotky územnej samosprávy obce, ktoré prevzali väčšinu pôsobnosti národných výborov.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>Správu registratúry národných výborov charakterizujú štyri organizačno-manipulačné obdobia. Prvé manipulačné obdobie prebiehalo v rokoch (1944) 1945 – 1948, druhé 1949 – 1954, tretie (1954) 1955 – 1960 (do 30. júna) a štvrté v rokoch 1960 (od 1. júla) – 1990.</p> <p>Dodržiavanie zásad správy registratúry Miestneho národného výboru v Dolnom Srní kontroloval trenčiansky okresný archív pravidelne od roku 1975. Prvá kontrola dňa 12. februára 1975 zistila, že registratúrny denník sa viedol správne, avšak spisy sa ukladali iba chronologicko-numericky a bez označenia znaku hodnoty. Z návrhu opatrení vyplynulo, že MNV mal zabezpečiť vhodnú miestnosť na uloženie záznamov, usporiadať všetky záznamy, ktoré sa nachádzali v registratúrnom stredisku a dbať na ich presné ukladanie a čistotu miestnosti. Archív odporučil vykonať vyrad'ovacie konanie, pretože na národnom výbore sa nachádzali záznamy ešte od roku 1954. Nezmenený stav skonštatovala aj kontrola archívu v marci 1978. K náprave však opakovane nedošlo, pretože kontrola správy registratúry aj v roku 1982 zistila, že spisom sa neurčovali registratúrne značky a záznamy sa ukladali iba chronologicko-numericky. V tom čase sa v registratúrnom stredisku nachádzali záznamy v celkovom množstve približne 15 bm</p>	Dejiny archívneho fondu

		<p>z rokov 1945 – 1977. Kontrola okresného archívu v roku 1984 skonštatovala nápravu v správe registratúry a do návrhu opatrení uviedla už iba potrebu vyčleniť primerane veľkú miestnosť, ktorá by slúžila výhradne na uloženie registratúry a nariadila vykonať vyrad'ovacie konanie pre všetky záznamy MNV, ktorým uplynula lehota uloženia. Poslednú kontrolu správy registratúry MNV v Dolnom Srní uskutočnil archív v júni 1987. V zozname prijatých opatrení vykonaných po kontrole Miestny národný výbor v Dolnom Srní deklaroval, že všetky záznamy, ktorým uplynula lehota uloženia sú predmetom prípravy vyrad'ovacieho konania a následne budú podľa registratúrnych značiek aj uložené.</p> <p>Archívne dokumenty sa z Miestneho národného výboru v Dolnom Srní dostali do Štátneho okresného archívu v Trenčíne až v roku 1996. Dočasne boli uložené v prenajatých priestoroch v Lieskovci za Dubnicou nad Váhom. V roku 2009 bol fond dislokovaný do iných prenajatých priestorov v budove bývalého výrobného závodu Kara na Zlatovskej ulici v Trenčíne. V roku 2017 k nemu pribudol aj ostatný prírastok národného výboru.</p> <p>Fond Miestneho národného výboru v Dolnom Srní je v súčasnosti usporiadaný, nie je však zinventarizovaný. Pomôckami na vyhľadávanie sú zoznamy odovzdávaných a prevzatých archívnych dokumentov.</p>	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	<p>Prvý prírastok fondu bol zaevidovaný pod č. 150 roku 1979. Išlo o zápisnice z rokov 1951 – 1960 v množstve 2 archívne škatule, ktoré boli vyčlenené z fondu Okresný národný výbor v Novom Meste nad Váhom.</p> <p>Ďalší prírastok č. 882 z 11. 01. 1996 z rokov 1950 – 1990 v množstve 3,75 bm obsahoval 139 ks úradných kníh, 7 ks registratúrnych pomôcok a 13 ks archívnych škatúl spisov.</p> <p>Dňa 7. decembra 2017 bol prevzatý ostatný prírastok č. 208/2017. Jeho zloženie je nasledovné: 39 ks úradných kníh, 7 ks registratúrnych pomôcok a 12 škatúl administratívnych spisov, v celkovom množstve 2,25 bm z obdobia rokov 1950 – 1990 (2000).</p>	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	<p>Archívny fond Miestny národný výbor v Dolnom Srní je prameňom k regionálnym dejinám a dejinám samotnej obce. Z obsahového hľadiska sú najdôležitejšie zápisnice orgánov národného výboru – pléna, rady a komisií. Zachovali sa zápisy komisie pre školstvo a kultúru, stavebnej, finančnej, sociálno-zdravotnej, poľnohospodárskej</p>	Obsah a rozsah archívneho fondu

		<p>a komisie na ochranu verejného poriadku, a tiež zápisnice zo zasadnutí Výboru žien a verejných zhromaždení. Zápisnice a iné úradné záznamy sú zdrojom informácií z politického, hospodárskeho, kultúrneho a spoločenského života obce. Ďalšie súvislosti s jednotlivými témami poskytujú spisy. Okrem nich sa vo fonde nachádzajú tiež záznamy týkajúce sa volieb, pasportizácie občianskej vybavenosti sídiel, správy do miestneho rozhlasu, poľnohospodárske súpisy, predpisné zoznamy poľnohospodárskej a domovej dane, zápisníky poľnohospodárskych dodávok, záznamy kultúrno-osvetovej činnosti, inventárne knihy základných prostriedkov, účtovné knihy národného výboru a miestnych prevádzkarní. Oblasť výstavby je vo fonde zastúpená stavebnými povoleniami občanov a záznamami z výstavby miestnej komunikácie, generálnej opravy kultúrneho domu a sekundárnej siete. Činnosť spoločenských organizácií dokumentujú záznamy Miestneho výboru Národného frontu Slovenskej socialistickej republiky, Dedinskej organizácie KSS a zápisnice zo schôdzí Miestnej jednoty Československého zväzu hasičstva. Zaujímavé informácie poskytujú rôzne ročné výkazy a štatistické rozbory. Oblasť poľnohospodárstva a využívania pôdy zastupujú vo fonde dokumenty týkajúce sa miestneho Jednotného roľníckeho družstva, rastlinnej a živočíšnej výroby a majiteľov hospodárskych zvierat. Život v obci približujú aj záznamy o rôznych oslavách v obci, či odhalenie pamätnej tabule.</p> <p>Rozsah fondu je ohraničený rokmi 1950 a 1990. Z týchto okrajových rokov pochádzajú viaceré dokumenty. Do roku 2000 presahuje registratúrny denník, ktorý sa viedol od roku 1973.</p> <p>Vo fonde MNV v Dolnom Srní chýbajú zápisnice orgánov národného výboru z rokov 1945 – 1950. Sú uložené vo fonde Obvodný úrad miestnych národných výborov v Moravskom Lieskovom.</p> <p>Fond Miestny národný výbor v Dolnom Srní obsahuje dokumenty z rokov 1950 – 1990 (2000) a meria 6,25 bm.</p>	
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	<p>Miestny národný výbor v Dolnom Srní a Obec Dolné Srnie predložili trenčianskemu štátnemu archívu od roku 1965 do roku 2017 celkovo štyri návrhy na vyradenie registratúrnych záznamov.</p> <p>V roku 1965 vyradili účtovné záznamy v časovom rozsahu 1946 – 1958. V tomto vyradovacom konaní pozastavil archív vyradenie hlavných kníh, rozpočtov a všetky záznamy do roku 1945. Ďalší návrh na vyradenie registratúrnych záznamov je z 25.</p>	Vyradovanie a hodnotenie

		<p>marca 1987. Vyrad'ovacie konanie však prebehlo až v roku 1995. Išlo vtedy o záznamy z rokov 1950 – 1990 a okrem účtovných dokladov boli vyradené pomocné evidencie, zápisnice nadriadených orgánov, spisy bežnej korešpondencie, plány práce komisií MNV, pomocné doklady volieb, záznamy sociálnej výpomoci a poľnohospodárske súpisy. Aj v roku 2017 sa vyradili záznamy z obdobia rokov 1950 – 1990, a to konkrétne smernice iných orgánov, krátkodobé štatistiky, záznamy civilnej obrany, krátkodobá inventarizácia, zoznamy voličov, bežná korešpondencia, potvrdenia občanom, krátkodobé súpisy hospodárskych zvierat, jednorazová a opakovaná finančná výpomoc, účtovné záznamy a iné.</p> <p>Po prevzatí do archívu neboli z archívneho fondu vyradené žiadne záznamy, pretože fond ešte nie je spracovaný.</p>	
3.3.3.	Accruals	Očakáva sa prevzatie matričnej agendy po uplynutí lehoty uloženia.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	<p>Archívny fond je uložený podľa prírastkov. Tie nemajú jednotné členenie, sú usporiadané podľa zoznamov odovzdávaných archívnych dokumentov.</p> <p>Prvý prírastok je radený nasledovne: evidencie priestupkov, uznesení a žiadostí, zápisnice pléna, rady, komisií, Výboru žien a z verejných zhromaždení, registratúrne pomôcky, administratívne spisy, zápisy z previerok činnosti MNV, rozpočty, rozbory a výkazy, voľby sudcov z ľudu, pasportizácie občianskej vybavenosti sídiel, správy do miestneho rozhlasu, poľnohospodárske súpisy, predpisné zoznamy daní, zápisníky poľnohospodárskych dodávok, kultúrno-osvetová činnosť, inventárne knihy základných prostriedkov, účtovné knihy a dokumenty prevádzkarní.</p> <p>Druhý prírastok je usporiadaný podľa registratúrnych značiek. Ide o nasledovné vecné skupiny dokumentov: zasadnutia pléna, rady a komisií MNV, revízie a previerky úradu, výstavba v záujme obce a stavebné povolenia fyzických osôb, požiarna ochrana, dane, sociálna starostlivosť, hospodársko-technické úpravy pôdy, hospodárske zmluvy, štatistické výkazy, civilná obrana, inventarizácia a účtovné záznamy, voľby do národných výborov, miestny výbor Národného frontu, kádrové spisy, zápisy o prehliadke matrik, záznamy týkajúce sa rozpočtu, daní, Jednotného roľníckeho družstva, rastlinnej a živočíšnej výroby, majiteľov hospodárskych zvierat, vyvlastnenia pozemkov, pôdy, kultúrnych akcií obce a previerky starostlivosti o starých a osamelých dôchodcov.</p>	Spôsob usporiadania
3.4.1.	Conditions governing	prístupný	Podmienky

	acces		prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcí
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	nepoškodený	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Zoznamy prevzatých a odovzdávaných archívnych dokumentov.	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kožušnicka 1, 911 05 Trenčín 5	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Informácie nie sú známe.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Obvodný notársky úrad v Moravskom Lieskovom, Obvodný úrad miestnych národných výborov v Moravskom Lieskovom, Okresný národný výbor v Novom Meste nad Váhom, Okresný národný výbor v Trenčíne	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Fond Miestny národný výbor v Dolnom Srní nie je inventarizovaný, iba usporiadaný. Prírastok fondu z roku 1996 usporiadala Marta Holúbková, ktorá vypracovala aj zoznam prevzatých archívnych dokumentov. Ostatný prírastok fondu prevzala v r. 2017 na základe zoznamu odovzdávaných archívnych dokumentov Mgr. Patrícia Pastrnáková. Opis vyhotovila Mgr. Radka Mináriková v decembri 2023.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival	Pravidlá alebo

		Description, Second Edition a metodického pokynu na tvorbu opisov archívnych súborov podľa všeobecného medzinárodného štandardu pre archívny opis ISAD (G) č. SVS-OAR1-2017/002532.	zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	14. 12. 2023	Dátum vyhotovenia opisu